

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

28. De fiducia Dei in tribulationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Psal. 5.

nemo se decipiat: malos non amat Deus, peccatores non amat, injustos, rapaces, crudelēs, & impios non amat. Quoniam non volens Deus iniquitatem tu es. Et odisti omnes, qui operantur iniquitatem: perdes omnes, qui loquuntur mendacium. Hactenus ille, qui tamen, ut ceteri Patres, sic intelligendus est, ut peccatori nec tunc gratiam sufficientem denegat.

D. Bernardi.

Psal. 33. Pagnin.

Apoc. 4.

Tantâ igitur, Fratres mei, misericordiâ non abutamur, nec pedem alterum amplectentes, misericordiâ scilicet; alterius, hoc est, justitiâ obliviscamur, sed ut monet Bernard. ambabus ulnis amoris, ac timoris complectamur utrunque: nam etsi Oculi Domini super justos: Vultus etiam, vel cum Pagnin. ira Domini super facientes mala. Et licet nunc sedens sedeat similis aspectui viridis jaspidis misericordiâ in throno, tamen idem jam similis est sardini ardenti suâ justitiâ.

A. gium, adjutorium, & auxilium in tribulationibus inveniam esse validum.

Tot, tantaque? quid? num id experientia, asque didicisti, sancte David? Quoties! Eram quondam quadam in speluncâ latitans, hostium que circumseptus cuneis, ij ipsi, qui mecum aderant, de hac in Deum fiduciâ me perterritabant, dicentes: En circumdatus nobiscum ab exercitu, quomodo effugies, nisi avoles quasi passer? In Domino confido, inquit David. Et ecce celerrimus nunciis ad Saul, qui mox, quadam belli occasione aliunde extortâ, abire cogitur. Tunc David ad suos: Quomodo dicitis anima mea: Transnigra in montem sicut passer? In Domino confido.

Psal. 10.

Psal. 56.

Nec iterum hac spe frustratus: Misit, inquit, de caelo, & liberavit me, &c. Ad aranea telam Deum, qui benefecit mihi. Chald. Qui precepit aranea, ut perferret telam in ore spelunca ad defensionem meam.

Chald.

Hanc suam Deus protectionem promittit in Isa. Dominum exercituum, ipsum sanctificavit, & erit vobis in sanctificationem. Alii ex Heb. Et ipse erit vobis in palatium, & asylum. Quæ major securitas, quam palatium, quam Curia Regis caeli, & terræ?

Isa. 1.

Hebr.

Deus super palatium, & asylum.

Gen. 28.

Fugiebat quondam Jacob à facie fratris sui Esau. Itinere fatigatus quodam confedit in loco, ubi dehescente nequaquam potuisset, si Esau supervenisset. Quid egit tunc Deus? Ut ostenderet, quanta eum ejusdem cura maneret, ipsi Cælum aperuit: Viditque scalam, & cacumen illius tangens cælum. Quasi diceret: En palatium, & asylum, ô Jacob. Sed, ô Domine, quis ascendere potest? En scala, en Angeli, en egomet, qui manum porrigam, ut te recipiam, teque apertis complectar brachiis. Erat innixus scalar, inquit Hieron. ut lassus manum porrigeret, ut ascendentes suo ad laborem provocaret affectu. Quasi diceret: Quid? Domo discessisti? En Cælum. A proprio fratre fugatus, fratrem reliquisti? En Angeli. Exterus es absque patre, & matre? En ego. Times? Scande, ut vel in meo sinu te abscondam. Ego ero custos tuus, quocumque porrexeris. Qui habitat in adjutorio Altissimi, in protectione Dei cæli commorabitur.

Deus promittit protector suorum.

Hieron. ep. ad Iulianum.

De fiducia Dei in tribulationibus.

PUNCTUM XXVIII.

Gen. 15.

Hebr.

Alciat. in

Hebr.

Fiduciam hanc in adversis suavit Deus Abraham. Ego, inquit, protector tuus sum. Hebr. Ego scutum tuum. q. d. Confide, quia ego protectio tua sum, ego scutum tuum sum. Memini hoc loco emblematis illius militis, qui cum fuerit scuto optimè protectus in terrâ, eodem, carens naviculâ, flumen traiciens, inquit: Cum premeretq. solo, cum premeretq. salo ob id in eo totam quasi suam locarat fiduciam, Miles erat. O quàm melius, si quod de materiali dixit, hoc divinæ adaptasset protectionis scuto! Ego scutum tuum, quo terra, marique tutus discrimina vitales omnia. Cum premeretq. solo, cum premeretq. salo, hoc scutum meum, spes mea, fiducia mea in terrâ, & in mari.

Psal. 45.

Hebr.

Davidis fiducia in Deum.

Ut id dignoscerebat David! Deus noster refugium, & virtus, adjutor in tribulationibus, qua invenerunt nos nimis. Hebr. Deus nobis spes, protectio, asylum, hospitium, refu-

abitur.

*Psal. 90.
D. Hieron.
ex Hebr.*

vabitur. D. Hier. ex Heb. Qui habitat in A abscondito, vel sedens in latibulo Excelsi, in umbra omnipotentis pernoctabit. O bonum noctis hospitium! Hic Jacob securus dormit, nec sentit noctis injurias: In umbra omnipotentis pernoctabit. Chald. Qui collocat mansionem suam in secreto Altissimi, in umbra nubium gloria Dei commorabitur.

Chald.

Num. 16.

In umbra nubium gloria Dei. Meminerintur eius, quod de Moysse, & Aaron in Num. dicitur: Hi cum seditionum tumultum fugerent, cucurrerunt ad tabernaculum, quod postquam ingressi sunt, Operuit nubes, & apparuit gloria Domini. Quasi diceret Deus: Descendam cum omni gloria mea, ut meos protegam, eosq; in nubibus gloriae meae abscondam.

Fiduciam erga se nosstram quam amet Deus.

Quantum itaque confidere debent in suis tribulationibus, qui sub tali, tantaq; Dei protectione morantur? O quam placeat Deo hac fiducia! Aded placet, ut ided multoties permittat, ac immittat tribulationes, ut edificetur fiducia. Erat Dominus in mari cum Discipulis suis. Et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus, ipse vero dormiebat. Domine, plene merguntur, Discipuli & dormio? Sic, dormio, ut discant confidere. Vultis id aperire videre? Excitatus Dominus: Quid, inquit, timidi estis, modicae fidei? Sic penes mergitur Petrus, & increpatur: Modicae fidei, quare dubitasti? Mergor, & modicam fidem habeo: Immo, quin ided mergeris, quia modicam fidem habes. Vult intelligamus, ipsum ided permittere nobis tentationes, ac tribulationes gravissimas, quae videantur inducere in desperationem, ut non desperemus; sed confidamus, licet aquae tribulationum penes spiritum praeccluderent.

*Matth. 8.
Fiduciam nostram quomodo excitat Deus.*

Excitatus Dominus: Quid, inquit, timidi estis, modicae fidei? Sic penes mergitur Petrus, & increpatur: Modicae fidei, quare dubitasti? Mergor, & modicam fidem habeo: Immo, quin ided mergeris, quia modicam fidem habes. Vult intelligamus, ipsum ided permittere nobis tentationes, ac tribulationes gravissimas, quae videantur inducere in desperationem, ut non desperemus; sed confidamus, licet aquae tribulationum penes spiritum praeccluderent.

Matth. 14.

Bis legitur D. Petrus super aquas ambulasse, semet vestimentis exutus, & semel amictus. Quando creditis eum mergi cepisse? Quando nudus incessit. Mirum! Mergi debuisse videtur, cum vestitus ambulavit, & tamen nudus penes submersus est: quia nimirum quod minus secutos nos reddimus, ed securiores cum Deo sumus, & quod magis nos securos facimus, minus securi sumus. Amat sci-

*Ion. 2.
Petrus cur mergi cepit, cum nudus in mare se dedisset.*

licet confidentiam, quam ed magis de Deo habemus, quod magis de nobis diffidimus. Meminerint ejus, quod dixit Angelus ad Gedeonem: Dominus tecum, virorum fortissime. Erat tunc Gedeon animo consternatus ob ingentes inimicorum copias, sublevar tamen aliquantulum oculos, & animum: O Angele Dei, inquit, qui id fieri potest? Si Dominus nobiscum est, cur ergo apprehenderunt nos haec omnia? Cur undique circumdant nos inimici nostri? Ideo, potuisset dicere Angelus, ut fiduciam perdiscatis. Vultis videre? De exercitu Gedeonis dicit Angelus: Minue, minue. Adhuc populus multus est. Et dimisit viginti duo milia. Adhuc multus est, & dimisit penes exercitum, & cum paucissimis remansit. Domine, sic animum addis ei, qui animo cecidit? Ita volo, ut de se diffidat, & in me confidat, qui tam in multis, quae in paucis salvare possum. Vnde cum cepisset Gedeon de se diffidere, & in Deo confidere, En, inquit, familia mea minima est in Manasse. Ego minimus in domo patris mei, in quo liberabo Israel? Dixit Angelus: Vade, in hac fortitudine tua liberabis Israel de manu Madian. In quam fortitudine, o Angele? In hac, quae te fecit de propriis viribus omnino diffidere, & in Dei viribus omnino confidere. O quam vult Deus, ut semper a suo pendeamus auxilio! Observat Orig. justu Dei candelabrum illud cum septem lucernis (figura justorum) positum contra Aquilonem; lucernas, quae semper ardere debebant, contra Boream collocatas, quasi voluerit dicere Deus, hoc ordine volo ea disposita, ut totam ardendi vim a me habere confidant, & extingui non timeant. Quo mystice significatur, justos in facie Aquilonis positos, hoc est, in magnas tribulationes coniectos, fidei lumen, & charitatis ardorem nunquam amittere, quin vento tribulationum afflatos magis, magisque ardere, ac per divinam antiperistatim inflammari. Ided Deus conicere solet hominem in magna discrimina, ut discat in solam divinam majestatem confidere. Mirum!

licet confidentiam, quam ed magis de Deo habemus, quod magis de nobis diffidimus.

Meminerint ejus, quod dixit Angelus ad Gedeonem: Dominus tecum, virorum fortissime. Erat tunc Gedeon animo consternatus ob ingentes inimicorum copias, sublevar tamen aliquantulum oculos, & animum: O Angele Dei, inquit, qui id fieri potest?

Si Dominus nobiscum est, cur ergo apprehenderunt nos haec omnia? Cur undique circumdant nos inimici nostri? Ideo, potuisset dicere Angelus, ut fiduciam perdiscatis. Vultis videre? De exercitu Gedeonis dicit Angelus: Minue, minue. Adhuc populus multus est. Et dimisit viginti duo milia. Adhuc multus est, & dimisit penes exercitum, & cum paucissimis remansit. Domine, sic animum addis ei, qui animo cecidit? Ita volo, ut de se diffidat, & in me confidat, qui tam in multis, quae in paucis salvare possum. Vnde cum cepisset Gedeon de se diffidere, & in Deo confidere, En, inquit, familia mea minima est in Manasse. Ego minimus in domo patris mei, in quo liberabo Israel? Dixit Angelus: Vade, in hac fortitudine tua liberabis Israel de manu Madian. In quam fortitudine, o Angele? In hac, quae te fecit de propriis viribus omnino diffidere, & in Dei viribus omnino confidere.

O quam vult Deus, ut semper a suo pendeamus auxilio! Observat Orig. justu Dei candelabrum illud cum septem lucernis (figura justorum) positum contra Aquilonem; lucernas, quae semper ardere debebant, contra Boream collocatas, quasi voluerit dicere Deus, hoc ordine volo ea disposita, ut totam ardendi vim a me habere confidant, & extingui non timeant. Quo mystice significatur, justos in facie Aquilonis positos, hoc est, in magnas tribulationes coniectos, fidei lumen, & charitatis ardorem nunquam amittere, quin vento tribulationum afflatos magis, magisque ardere, ac per divinam antiperistatim inflammari.

Ided Deus conicere solet hominem in magna discrimina, ut discat in solam divinam majestatem confidere. Mirum!

Q 3 Prima

Judic. 6.

Judic. 7.

*Exod. 27.
Orig. hom. 9.
in Exod.*

Exod. 14.

Primâ die, quâ populus exiit ex Ægypto, A
juxta mare, in conspectu Pharaonis ca-
strametari, ac figere tentoria jubetur.
Domine, hostis à tergo est, & autè est
mare, quid hic populus agat? In me con-
fidat. Res certè mirabilis. Præcipit
Moyfi, ut populum regredi faciat, & in
has iniciat angustias: *Reversi, inquit, ca-
strametentur à regione Phihahiroth, qua est
inter Magdalum, & mare.* Alia jam via
perrexerant, ac jam ultrâ processerant: B
Et tamen, *Reversi, inquit, castrametentur,
&c.* ut scilicet eos in illas coniceret an-
gustias, unde ediscerent sed confidentiâ,
per quam mare non unâ, sed centum vias
præbuit: *Qui divisit mare rubrum in divi-
siones.* O quoties nec viam unam vide-
bis! sed si habueris fiduciam, centum tibi
viae latae aperientur, &c.

Psal. 26.

Heroica Davidis confidentia: *Si con-
sistant adversum me castra, non timebit cor
meum, si exurgat adversum me prælum, in
hoc ego sperabo.* In quonam Rex sancte?
In hoc. Ex Græco, & Heb. constat illud
hoc referri ad prælum: *In hoc ego sperabo;*
hoc est, hinc majorem sumam occasione
fiduciam, quò majora, gravioraque erunt
discrimina: Deus me liberabit, quò mi-
nus nulla me ratione liberare possum,
inveniet ipse rationes, modos, & vias,
ego confidentiam nunquam amittam, D
etsi nullum remedium pro me humani-
tus appareat, divinitus spero inimicorum
rela in ipsorum ora fore detorquenda Sic
Hieronymus.

D. Hier. ibid.
Iob. 13.

Plusquam heroica confidentia Iob:
Etiamsi occiderit me, in ipsum sperabo. Hanc
illi confidentiam velebat Satan subripere,
sperans, quòd tot cladibus, rerumque
omnium jacturis, quod reliquum haberet,
animam scilicet, desperatus jactaret. E
Quanam mala non perpetrat desperatus?
O quam miserè jactatur nauta de-
speratus! Hoc intendit Diabolus, ut
omni amissa fiducia desperatè in omnia
flagitia ruamus. *Impius, cum in despera-
tionis profundum venerit, contemnit, & se-
quitur eum ignominia.* O quam verè! Nul-
lum enim scelus non committit.

Chrysol. hom.
40 in Matt.

Infirmus de salute dissusus, inquit
Chrysol. omnia communia, & immunda

manducat, qui antè temperans erat: Sic
qui gravius peccando cepit desperare,
jam nihil dubitat committere.

*Quòd vana est omnis fiducia, qua
non collocatur in Deo, sed vel in
hominibus, vel in divitiis, vel
in Principibus, &c.*

PVNCTVM XXIX.

Misera illa Hæmorrhøissa duodecim
annis fuit in sanguinis profluvio, &
à Medicis, ut refert D. Marcus, Multa
perpessa, erogaverat omnia sua nec quicquam
profecerat, sed magis deterius habebat. Quid
istud fuit? Vana in Medicos fiducia. Quid
pauperi fœminæ reliquum? Ad celestem
Medicum recurrere, à terrenis jam de-
plorata.

*Fiducia in
Deum sola bo-
na, vana con-
fidentia alia.
Math. 9.
Marc. 5.*

O quam hæc docet nos in infirmitati-
bus, afflictionibus, &c. ad Deum confu-
gere, & in Deo confidere! Quam vani,
qui ad Deos confugiunt! O quam his di-
ci potest: Vbi sunt Dii, in quibus habetis
fiduciam? *Surgant, & opulentur vobis, &
in necessitate vos protegant. Videte, quòd ego
sim solus, & non sit alius Deus præter me. Ego
occidam, & ego vivere faciam, percutiam, &
ego sanabo.*

Deut. 32.

Quantò ergo melius est in Deum con-
fidere, in spirituales medicinas, in Sacra-
menta? *Ego occidam, & ego vivere faciam.*
Aliqui ex Heb. in passivo: *Ego occidam, &
vivam, transigam, & sanabor.* Prophetice
de Christo, quasi innuant, Christum per
suam passionem, & mortem infirmitati-
bus nostris medicinam condidisse. Quod
tandem cognovit Hæmorrhøissa, dum
plena fiducia inquit: *Si tetigero tantum
fimbriam vestimenti ejus, salva ero.* Ubi
Chrysol. O quam docuit mulier, quan-
tum sit Corpus Christi, quæ in Christi
fimbriâ tantum esse monstravit! An-
diant Christiani, qui quotidie Corpus
Christi attingunt, quantam de ipso Cor-
pore sumere possunt medicinam, quando
mulier

D. Chrysol.
ser. 34.